

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2013-2014

20 NOVEMBRE 2013

Projet de loi modifiant les articles 1322*bis* et 1322*undecies* du Code judiciaire

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR

MM. **LAAOUEJ ET
VASTERSAVENDTS**

I. INTRODUCTION

Les dispositions du projet de loi modifiant les articles 1322*bis* et 1322*undecies* du Code judiciaire figuraient initialement dans le projet de loi visant à

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2013-2014

20 NOVEMBER 2013

Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 1322*bis* en 1322*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR

DE HEREN **LAAOUEJ
EN VASTERSAVENDTS**

I. INLEIDING

De bepalingen van het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 1322*bis* en 1322*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek, stonden oorspronkelijk in het

Composition de la commission / Samenstelling van de commissie :

Président / Voorzitter : Alain Courtois.

Membres / Leden :

N-VA	Inge Faes, Frank Boogaerts, Helga Stevens, Karl Vanlouwe.
PS	Hassan Bousetta, Ahmed Laaouej, Philippe Mahoux.
MR	Alain Courtois, Christine Defraigne.
CD&V	Sabine de Bethune, Els Van Hoof.
sp.a	Bert Anciaux, Guy Swennen.
Open Vld	Yoeni Vastersavendts.
Vlaams Belang	Bart Laeremans.
Écolo	Zakia Khattabi.
cdH	Francis Delpérée.

Suppléants / Plaatsvervangers :

Huub Broers, Patrick De Groote, Bart De Nijn, Elke Sleurs, Lieve Maes.
Jean-François Istasse, Fatiha Saïdi, Louis Siquet, Fabienne Winckel.
François Bellot, Jacques Brotchi, Armand De Decker.
Wouter Beke, Dirk Claes, Johan Verstreken.
Dalila Douifi, Jan Roegiers, Fauzaya Talhaoui.
Guido De Padt, Martine Taelman.
Yves Buysse, Anke Van dermeersch.
Benoit Hellings, Cécile Thibaut.
Bertin Mampaka Mankamba, Vanessa Matz.

Voir :

Documents du Sénat :

5-2310 - 2013/2014 :

N° 1 : Projet transmis par la Chambre des représentants.

Zie :

Stukken van de Senaat :

5-2310 - 2013/2014 :

Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

assurer la mise en œuvre de la Convention de La Haye du 19 octobre 1996 concernant la compétence, la loi applicable, la reconnaissance, l'exécution et la coopération en matière de responsabilité parentale et de mesures de protection des enfants, déposé à la Chambre des représentants par le gouvernement le 29 juillet 2013 (doc. Chambre, n° 53-2991/1)

La commission de la Justice de la Chambre des représentants a décidé de scinder ce projet de loi en deux projets distincts (voir doc. Chambre n° 53-2991/2, p. 3), à savoir :

— le projet de loi visant à assurer la mise en œuvre de la Convention de La Haye du 19 octobre 1996 concernant la compétence, la loi applicable, la reconnaissance, l'exécution et la coopération en matière de responsabilité parentale et de mesures de protection des enfants, contenant uniquement des dispositions réglant une matière visée à l'article 78 de la Constitution (voir doc. Chambre n° 53-2991/3 et 53-3091/1);

— et le projet de loi modifiant les articles 1322*bis* et 1322*undecies* du Code judiciaire, contenant uniquement des dispositions réglant une matière visée à l'article 77 de la Constitution (doc. Chambre, n° 53-2991/4).

Le projet de loi n° 53-2991/4 a été adopté à la Chambre des représentants le 24 octobre 2013 à l'unanimité des 133 membres présents et transmis au Sénat le 25 octobre 2013.

La commission de la Justice a examiné le projet de loi lors de la réunion du 20 novembre 2013, en présence de la ministre de la Justice.

II. EXPOSÉ INTRODUCTIF DE MME TURTELBOOM, MINISTRE DE LA JUSTICE

Le projet de loi à l'examen tend à mettre en œuvre une Convention qui s'inscrit dans la continuité des autres conventions qui garantissent la protection internationale de l'enfant.

Plusieurs modes de protection de l'enfant sont envisageables. L'un d'eux consiste à harmoniser les règles de droit international privé entre États via une Convention internationale. Tel est l'objectif de la Convention que le projet de loi met en œuvre.

La Belgique l'a signée le 1er avril 2003 mais doit encore y porter assentiment.

wetsontwerp betreffende de implementatie van het Verdrag van 's-Gravenhage van 19 oktober 1996 inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen, op 29 juli 2013 door de regering ingediend in de Kamer van volksvertegenwoordigers (stuk Kamer, nr. 53-2991/1)

De commissie voor de Justitie van de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft beslist dit wetsontwerp op te splitsen in twee afzonderlijke wetsontwerpen (zie stuk Kamer nr. 53-2991/2, blz. 3), namelijk :

— het wetsontwerp betreffende de implementatie van het Verdrag van 's-Gravenhage van 19 oktober 1996 inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen, dat enkel bepalingen bevat die een aangelegenheid regelen als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet (zie stuk Kamer nrs. 53-2991/3 en 53-3091/1);

— en het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 1322*bis* en 1322*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek, dat enkel bepalingen bevat die een aangelegenheid regelen als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet (stuk Kamer, nr. 53-2991/4).

Wetsontwerp nr. 53-2991/4 werd op 24 oktober 2013 eenparig aangenomen in de Kamer van volksvertegenwoordigers door de 133 aanwezige leden en overgezonden aan de Senaat op 25 oktober 2013.

De commissie voor de Justitie heeft het wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 20 november 2013, in aanwezigheid van de minister van Justitie.

II. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN MEVROUW TURTELBOOM, MINISTER VAN JUSTITIE

Dit wetsontwerp beoogt toepassing te verlenen aan een Verdrag dat in het verlengde ligt van andere verdragen die de internationale bescherming van het kind waarborgen.

Er zijn verschillende manieren denkbaar om het kind te beschermen. Een ervan bestaat erin de internationaal privaatrechtelijke regels tussen Staten te stroomlijnen aan de hand van een internationaal verdrag. Dat is de doelstelling van het Verdrag waaraan het wetsontwerp beoogt toepassing te verlenen.

België heeft het op 1 april 2003 ondertekend, maar moet er nog mee instemmen.

Afin que les dispositions de la Convention sortent leurs pleins effets dans l'ordre juridique belge, le projet d'assentiment doit être accompagné d'un projet de loi qui adapte certaines dispositions légales fédérales existantes.

Bien que la Convention de La Haye du 19 octobre 1996 fixe une série de principes en soi suffisants, il n'en va pas de même pour les procédures de reconnaissance ou d'exécution de décisions prises à l'étranger, les États membres disposant d'une grande latitude pour les organiser. La Convention se borne à prévoir que la procédure doit être simple et rapide et contenir une série de motifs de refus de reconnaissance et d'exécution, énoncés dans le Traité, et qu'elle doit tenir compte de l'intérêt de l'enfant. Les procédures existantes en matière de reconnaissance et d'exécution des mesures relatives aux droits de garde et de visite transfrontières, visées dans la quatrième partie, livre IV, chapitre XII*bis*, du Code judiciaire, dont le champ d'application serait étendu, semblent les plus évidentes. Elles seront donc soumises à court terme au président du tribunal de première instance, sous la forme d'une procédure comme en référé.

Compte tenu de l'élargissement proposé du champ d'application du chapitre XII*bis* aux procédures qui découlent de la Convention de La Haye de 1996, il convient d'apporter certaines adaptations techniques au texte existant.

Par analogie avec ce qui est déjà le cas pour d'autres traités mixtes relatifs à la protection de la personne de l'enfant, et comme le permet l'article 29 de la Convention, le service public fédéral (SPF) Justice assumera seul la fonction d'autorité centrale.

III. DISCUSSION ET VOTES

Les articles 1er à 4 ne donnent lieu à aucune discussion et sont successivement adoptés à l'unanimité des 9 membres présents.

L'ensemble du projet de loi est adopté à l'unanimité des 9 membres présents.

À la même unanimité, la commission a décidé de faire confiance au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le rapporteur,

Ahmed LAAOUEJ.

Yoeni VASTERSAVENDTS.

Le président,

Alain COURTOIS.

Opdat de bepalingen van het Verdrag volledige uitwerking hebben in de Belgische rechtsorde, moet het instemmingswetsontwerp vergezeld zijn van een wetsontwerp dat enkele bestaande federale wetsbepalingen aanpast.

Ofschoon het Verdrag van 's-Gravenhage van 19 oktober 1996 een zeker aantal in se toereikende principes vastlegt, is zulks niet het geval voor de procedures inzake erkenning of tenuitvoerlegging van buitenlandse beslissingen, waarbij de lidstaten heel wat ruimte bij de organisatie ervan gelaten wordt. Het Verdrag stelt louter dat zij eenvoudig en snel moeten zijn, de gronden tot weigering van de erkenning en tenuitvoerlegging moet omvatten waarvan het Verdrag gewag maakt, en het belang van het kind moeten vooropstellen. De bestaande procedures inzake erkenning en tenuitvoerlegging van de maatregelen inzake grensoverschrijdend hoede- en bezoekrecht als bedoeld in deel IV, boek IV, hoofdstuk XII*bis* van het Gerechtelijk Wetboek, waarvan het toepassingsgebied zou uitgebreid worden, lijken het meest voor de hand liggend. Zij zullen aldus op korte termijn voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg voorkomen, in de vorm van een rechtspleging zoals in kort geding.

Gelet op de voorgestelde uitbreiding van het toepassingsgebied van hoofdstuk XII*bis* tot de procedures voortvloeiend uit het Verdrag van 's-Gravenhage van 1996, zijn bepaalde technische aanpassingen van de bestaande tekst vereist.

Naar analogie met hetgeen reeds het geval is bij andere gemengde verdragen ter bescherming van de persoon van het kind en zoals toegestaan op basis van artikel 29 van het Verdrag, zal de federale overheidsdienst Justitie de functie van de centrale autoriteit alleen opnemen.

III. BESPREKING EN STEMMINGEN

De artikelen 1 tot 4 geven geen aanleiding tot discussie en worden achtereenvolgens eenparig aangenomen door de 9 aanwezige leden.

Het wetsontwerp in zijn geheel wordt eenparig aangenomen door de 9 aanwezige leden.

Met dezelfde eenparigheid heeft de commissie beslist vertrouwen te schenken aan de rapporteurs voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,

Ahmed LAAOUEJ.

Yoeni VASTERSAVENDTS.

De voorzitter,

Alain COURTOIS.

**Le texte du projet adopté par la commission
est identique au texte du projet
transmis par la Chambre
des représentants
(voir le doc. Chambre, n° 53-2991/4).**

**De door de commissie aangenomen tekst
is dezelfde als de tekst van het door
de Kamer van volksvertegenwoordigers
overgezonden wetsontwerp
(zie stuk Kamer, nr. 53-2991/4).**